

fastsat nærmere regler for, hvor hurtigt dom i en sag som den pågældende skal afsiges.

Justitsministeriet henviste til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 5, stk. 4, hvorefter den, der anfægter lovligheden af en frihedsberøvelse, har krav på, at der ved en domstol træffes hurtig afgørelse, og ministeriets oplysning om, at Norge i 1990 blev dømt ved Menneskerettighedsdomstolen for overtrædelse af bestemmelsen under henvisning til, at byretten først havde afsagt dom i sagen ca. 8 uger efter, at stævningen var indgivet.

Tilsynet anmodede Justitsministeriet om at overveje, om ministeriet kunne orientere dommerne om sagens generelle aspekter, herunder Menneskerettighedsdomstolens dom fra 1990, uden at domstolens principielle uafhængighed derved blev anfægtet. Justitsministeriet har i besvarelse af tilsynets henvendelse sendt kopi af Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 22. april 1994 til domstolene om domstolsprøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse til tilsynet, hvor den danske og den norske sag er omtalt. Justitsministeriet oplyste i cirkulæreskrivelsen om begrundelsen for Menneskerettighedsdomstolens afgørelse, at den bl.a. var begrundet med, at det påhviler domsmyndigheden at træffe de nødvendige forholdsregler til sikring af, at hastende sager også i feriperioder kan blive behandlet med den hurtighed, som er nødvendig, hvilket der er særligt behov for i sager vedrørende berøvelse af den personlige frihed. Menneskerettighedsdomstolen fandt, at de nødvendige forholdsregler ikke syntes at være truffet i den konkrete sag vedr. Norge. Tilsynet skal understrege vigtigheden af, at sager om administrativ frihedsberøvelse behandles hurtigt i retssystemet, primært af hensyn til de psykiatriske patienter, men også af hensyn til Danmarks overholdelse af sine internationale forpligtelser.

#### IV. Myndighedernes omgang med særligt personfølsomme oplysninger

En patientrådgiver klagede til tilsynet over, at en kommune i forbindelse med behandlingen af en sag om skattemæssigt fradrag for transport forlangte at få forevist de originale beskikkelsessedler på indlagte patienter. Tilsynet udbad sig skatteministerens kommentarer til henvendelsen. Skatteministeren udtalte som sin generelle opfattelse, at det i en sag om skat-

temæssigt fradrag for befodringsudgifter ikke er nødvendigt at afkræve den skattepligtige – eller andre – oplysninger om tvangsindgreb inden for psykiatrien, idet sandsynliggørelsen af befodringsudgiftens størrelse kan foretages på anden måde. Skatteministerens svar er optrykt som bilag til beretningen. Tilsynet har taget skatteministerens svar til efterretning og foretager sig ikke videre i sagen.

#### V. Besøg på Bispebjerg Hospital, psykiatrisk afdeling E

Tilsynet, som sædvanligvis hvert år foretager et eller flere institutionsbesøg, besøgte den 27. oktober 1993 Bispebjerg Hospital, psykiatrisk afdeling E.

Et hovedformål med tilsynets besøg – ud over at give patienterne på de lukkede psykiatriske afsnit mulighed for at tale med tilsynets medlemmer – var at få en mere generel orientering fra hospitalet og kommunen om behandlingen af de psykiatriske patienter, herunder især forholdene for de psykiatriske patienter efter udskrivningen fra de lukkede psykiatriske afsnit på Bispebjerg Hospital. Tilsynet var endvidere interesseret i at blive orienteret om, hvordan retssikkerhedsgarantierne i loven om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien – primært patientrådgiverfunktionen – fungerer i praksis. Tilsynets ønske om besøget på Bispebjerg Hospital skyldtes ikke konkrete henvendelser til tilsynet. Tilsynet har tidligere besøgt Bispebjerg Hospital, jf. beretning af 15. februar 1989 om de københavnske lukkede psykiatriske afdelinger.

Af beskrivelse af 11. oktober 1993 vedrørende psykiatrisk afdeling E på Bispebjerg Hospital fremgår bl.a., at afdelingens sengeafsnit udnyttes intensivt, således at belægningen vedvarende har været over 100 pct., og i ekstremt belastede perioder op til 150 pct., og at afdelingsmiljøet i afdelingens lukkede afsnit er præget af den store overbelægning, det store patientflow og de meget dårlige patienter. I august 1993 blev et åbent afsnit omdannet til et lukket afsnit, således at antallet af sengepladser på de lukkede afsnit blev øget fra 20 til de nuværende 30 senge. Omdannelsen havde bl.a. til formål at nedbringe overbelægningen på de lukkede afsnit.

Patienterne på de lukkede afsnit var forud for tilsynets besøg blevet orienteret om besøget